

Tarih : 13. 1. 2016

Sayı : 93

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Ramezan Can (3)
Kırıkkale mv.

Ali Ersoy

Halis DALKILIÇ

İstanbul Milletvekili

İsmail Nur Celik
Ankara mv.
Mustafa BALOĞLU
Konya mv.

Uğur BİLGİN
Hilmi BİLGİN
Sivas mv.

Netin Gündoğdu
Ordu mv.
Nurgünç

Şehadet Kordulu
Fırtına
(2)

İsmail Bilen
Manisa mv.
Hesniye Erdoğan
Konya mv.

Muhammet Balta
Trabzon mv.
Haşim KARAL
Rize mv.

Kasım ROŞAN
Balıkesir mv.

Oktaç ÇANAK
Ordu mv.

Ali İhsan Tanır
Sakarya mv.

Miicahî DURMUŞOĞLU
Osmaniye mv.

Selma Dursun
Sivas mv.
İsmet Uğur
İstanbul
İsmet

Alper Ceylan
Ankara mv.
Murat BAYBATHUR
Manisa mv.

Murat Açıksan
İzmir mv.
Nursel Reyhanlıoğlu
K. MARAŞ

J-İlde Serenaplı
Ankara
İlhan

Baybathur
Mehmet Demir

Abdullah Öztürk
Kırıkkale mv.

Zeki Aydın
Kocaeli mv.

İsmail KILIÇ
Kahramanmaraş mv.

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Gen. K. ve A. K.			
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Tarih:	12 Subat 2016		E.No: 2/712	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
Öz	Öz	K.Ö.	Öz	Öz
TBMM BAŞKANI	Öz			

2

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
27 Ocak 2016
Numara:

TBMM GENEL YÜRÜK
26 Ocak 2016
No: 22533

GEREKÇE

2863 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte gerek kültür varlıklarının gerek tabiat varlıklarının korunması ile ilgili yetkiler Kültür ve Turizm Bakanlığına ait iken 2011 yılında yürürlüğe giren 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile tabiat varlıkları ile ilgili görevler Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilmiştir. Bu durumda kültür ve tabiat varlıklarına izin alınmaksızın inşai ve fiziki müdahalede bulunulmasını cezalandıran maddede izin mercii olarak yalnızca Kültür ve Turizm Bakanlığının taşra teşkilatı olan “koruma bölge kurulu” ibaresinin yer alması Çevre ve Şehircilik Bakanlığının tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile ilgili görev ve yetkileri nazara alındığında isabetli olmamaktadır. Bu nedenle fıkra da yer alan “ile koruma bölge kurullarından” ibaresinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Ayrıca, Kanunun 65 inci maddesinin dördüncü fıkrasında koruma, uygulama ve denetim bürolarından izin alınmaksızın taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarına inşai ve fiziki müdahalede bulunulması suç olarak düzenlenmiş ve anılan büroların yetkisi basit müdahalelerle sınırlı olduğundan bu bürolardan izin alınmaksızın gerçekleştirilen müdahalelere, kurul iznine tabi ciddi müdahalelerin izinsiz olarak gerçekleştirilmesine nazaran daha hafif bir ceza öngörülmüştür.

Ancak, koruma, uygulama ve denetim bürosu bulunmayan yerlerde bu büroların görevlerinin de koruma bölge kurulu müdürlüklerince yürütülmesine ilişkin düzenleme yukarıda anılan ceza hükümlerinin uygulanmasında adil olmayan bir netice ortaya koymuştur.

Basit nitelikli müdahalelerin izinsiz olarak gerçekleştirilmesi halinde bölgede koruma uygulama ve denetim bürosu kurulup kurulmamasına göre farklı cezalar uygulanmaktadır.

Şöyle ki; basit nitelikli bir izinsiz müdahale için;

Alanda koruma uygulama ve denetim bürosu kurulmuş ise bürodan izin alınmaksızın müdahalede bulunulmasını düzenleyen fıkra uyarınca hafif ceza öngörülmekte,

Ancak alanda büro kurulmamış ise büro kurulmayan yerlerde büronun görevleri de kurul müdürlüğünce yürütüldüğünden 65 inci maddenin metni gereği bu defa aynı basit müdahale kurul izni alınmaksızın yapılan müdahale niteliğine bürünmekte ve müdahalenin niteliği dikkate alınmaksızın yalnızca izin merciinden hareketle esasen kurul iznine tabi ağır müdahalelerin izinsiz olarak gerçekleştirilmesini cezalandıran fıkranın uygulanması gerekmekte ve bu nedenle basit müdahaleye ağır müdahaleler için öngörülen ceza uygulanmaktadır.

Diğer bir ifade ile aynı fiil için alanda koruma uygulama ve denetim bürosu kurulmuş ise hafif, kurulmamış ise ağır ceza tayin edilmesi neticesi doğmaktadır.

Teklifimiz ile bu sorunun aşılabilmesi için izin merciine göre değil inşai ve fiziki müdahalenin ağırlığına göre ceza öngören bir sistem öngörülmektedir.

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “koruma bölge kurullarından” ibaresi fıkra metninden çıkarılmış ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları, bunların koruma alanları ve sit alanlarında, 3194 sayılı İmar Kanununun 21 inci maddesi kapsamına giren ruhsata tâbi olmayan tadilat ve tamiratları, kültür varlıkları yönünden bünyesinde koruma uygulama ve denetim büroları kurulmuş yerlerde yetkili idarelerden, koruma uygulama ve denetim büroları kurulmamış yerlerde koruma bölge kurulu müdürlüklerinden; tabiat varlıkları ve doğal sit alanları yönünden ise Çevre ve Şehircilik il müdürlüklerinden izin almaksızın ya da izne aykırı olarak yapanlar veya yaptıranlar, altı aydan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.